

LATVIJAS DROŠĪBAS BIZNESA ASOCIĀCIJA

Reģ. Nr. 40008029305 ♦ F.Sadovņikova iela 21, Rīga, LV-1003

Tālrunis: +371 67281413, mob.tālr. +371 26133344

Fakss: +371 67691410 ♦ e-pasts: ldba@scgroup.lv

Rīgā

19.maijs 2015. gads

Nr.10/15

Latvijas Republikas Saeimas
Zolitūtes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas
priekšsēdētājam R.Balodim

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Par Tiesībsarga atzinumā pārbaudes lietā Nr.2013-159-22 minētiem faktiem profesionālās pilnveides programmas „Apsardzes darbs” īstenošanā

Pamatojoties uz 2015.gada 23.februāra Latvijas Republikas tiesībsarga atzinumu pārbaudes lietā Nr.2013-159-22 (turpmāk – atzīnuma), “Latvijas drošības biznesa asociācija” (turpmāk – asociācija) secina sekojošo. Atzīnumā sniegtā informācija sadaļā „Profesionālās pilnveides programmas „Apsardzes darbs” saturs un realizācija”, kurā izklāstītie fakti par profesionālās pilnveides programmas „Apsardzes darbs” saturu, neatbilst pašreizējai situācijai. Tādejādi praktiski nav iespējama atzīnumā iekļauto rekomendāciju ievērošana un izpilde. 2014.gada 29.janvārī apstiprinātā profesionālās pilnveides paraugprogramma, kura ir minēta atzīnumā zaudēja savu spēku 2015.gada 1.janvārī, kad stājās spēka MK 2014.gada 2.decembra noteikumi Nr.742 “Apsardzes sertifikātu izsniegšanas noteikumi”¹, kuros noteikts, ka apsardzes sertifikātu izsniedz personai, kura iesniedz Valsts policijā apliecību par „Apsardzes darbības likumā” paredzētās izglītības programmas apguvi. Apsardzes darbības likuma 16.panta pirmajā daļā² noteikts, ka personai ir jāapgūst izglītības programma, kura izstrādāta balstoties uz profesiju standartu. Apsardzes darbības likumā ir paredzēts pārejas laiks līdz 2017.gada 1.jūlijam, kad likumdošanas norma, kas nosaka profesijas standartu nepieciešamību stājas spēkā, pieļaujot līdz 2017.gada 1.jūlijam apgūt profesionālās pilnveides programmu, lai iegūtu apsardzes darbības sertifikātu. Līdz ar to uz šo brīdi nav neviens normatīvā dokumenta, kas noteiku profesionālās pilnveides izglītības programmas apjomu, saturu, un tas būtiski var ietekmēt apsardzes darbinieku profesionālo sagatavotību, kā arī kvalitatīvu izglītības programmu licencēšanas un akreditācijas procesu.

Asociācijas deleģētie eksperti no 2011.gada piedalās izglītības iestāžu akreditācijas komisijās. Pēc akreditācijas ekspertu komisiju ziņojumos apkopotās informācijas, kā būtiskākās nepilnības izglītības programmas īstenošanā tiek minētas, programmas īstenošanai nepieciešamo nozares iekārtu, tehnoloģiju trūkums, izglītojamo uzskaites kārtības neievērošana, pedagogu profesionālās kvalifikācijas un pilnveides prasību neievērošana,

¹ Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumi Nr.742 „Apsardzes sertifikātu izsniegšanas noteikumi”.

² Apsardzes darbības likums 14.pants (1) Apsardzes sertifikātu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniedz fiziskajai personai, kura apgvusi saskaņā ar profesiju standartu izstrādātu izglītības programmu un nokārtojusi kvalifikācijas pārbaudījumu vai kurai atzīta ārvalstīs iegūtā profesionāla kvalifikācija atbilstoši likumam ["Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"](#), kā arī fiziskajai personai, kura apgvusi akreditētu pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu un ieguvusi drošības speciālistu kvalifikāciju. Apsardzes sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi.

iestādes materiāltehniskā nodrošinājuma nepilnības, neregulārs izglītojamo mācību nodarbību apmeklējums, izglītības iestāžu nepietiekama sadarbība ar darba devēju un ņēmēju profesionālajām asociācijām izglītības programmas aktualizācijā un pedagogu profesionālajā pilnveidē.

Pilnveidojot profesionālās pilnveides programmas saturu ar tiesībsarga atzinumā ieteiktiem mācību priekšmetiem, esošo situāciju pēc būtības neatrisinās. Uz šo brīdi nozarē trūkst motivējošo faktoru, kas stimulētu nozarē nodarbināto personālu iegūt izglītību, kas ir nepieciešama, lai kvalitatīvi veiktu amata pienākumus. Personām, kas pretendē uz apsardzes sertifikāta iegūšanu, ir jātērē ievērojami līdzekļi un laiks, lai iegūtu vai pagarinātu apsardzes darbības sertifikātu. Esošā sistēma rada papildus izmaksas uzņēmējiem, lai sagatavotu personas darbam, neskatoties uz to, ka personas ir ieguvušas apsardzes darbības sertifikātu. Valsts policijas organizētās un veiktās apsardzes darbības kvalifikācijas pārbaudījumā, galvenais uzsvars tiek likts uz praktisko iemaņu pārbaudījumu uzbrukuma atvairīšanas un aizturēšanas taktikā. Nenokārtojot šo pārbaudījumu, persona netiek pielaista pie eksāmena teorētiskās daļas kārtos. Šādi organizēta un veikta kvalifikācijas pārbaude stimulē izglītības iestādes izglītības programmās noteikto saturu īstenot nepilnīgi, bet pārsvarā sagatavot personas uzbrukuma atvairīšanas un aizturēšanas taktikā. Ņemot vērā apstākli, ka vairāk, kā puse no personām, kas pretendē uz apsardzes sertifikāta iegūšanu dažādu faktoru (vecums, fizioloģiskie, amata specifika) nepielietos praktiskās iemaņas uzbrukuma atvairīšanas un aizturēšanas taktikā var apgalvot to, ka izveidotā apsardzes darbinieku sertifikācijas sistēma ir nelietderīga, jo neveic galveno sertifikācijas uzdevumu veikt personu iegūtās kvalifikācijas atbilstības pārbaudi, lai personu varētu kvalificēti pildīt amata pienākumus.

Valsts policija, organizējot un veicot kvalifikācijas pārbaudi, neidentificē nepilnības izglītības programmu apguvē, kas turpmāk neļaus personām kvalificēti pildīt darba uzdevumus. Sertifikācijas sistēmai trūkst objektīvas atgriezeniskas saites ar izglītības sistēmu, kā rezultātā nozarē nokļūst personāls, kas nav sagatavots veikt amata pienākumus. Sertifikācija tiek organizēta un veikta formāli un objektīvi neatspoguļo personu sagatavotību amata pienākumu veikšanai.

Asociācija uzskata, ka nozarē ir nepieciešama darbinieku sertifikācija, jeb kvalifikācijas pārbaude, bet tā ir jāveido pamatojoties uz apsardzes darbinieku iespēju tikt nodarbinātam amatos ar dažādu tiesību apjomu un veicamo darbu raksturu. Sertifikācijas sistēma ar līmeņu dalījumu, dos papildus motivāciju darbiniekiem iegūt labāku izglītību, lai pretendētu uz augstāku līmeņa sertifikātu. Kvalifikācijas pārbaudi organizēt un veikt, vajadzētu nozares nevalstiskajām organizācijām, kuras būtu apliecinājušas savu atbilstību personāla sertifikācijai atbilstoši esošajai likumdošanai. Sertifikāta izsniegšanu un personāla pārbaudes atbilstoši likumdošanā noteiktajām prasībām pret apsardzes darbībā nodarbinātajiem ir jāveic Valsts policijai.

Veicamie uzdevumi līdz 2017.gada 1.jūlijam:

1)nozari pārstāvošajām asociācijām, Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijai, Valsts policijai jāizstrādā apsardzes darbības nozares izglītības un sertifikācijas sistēma, kas atbilstu Apsardzes darbības likumā definētajam mērķim, būtu pretendentiem uz apsardzes darbības sertifikātu izprotama, viegli īstenojama un objektīvi spētu izvērtēt pretendantu zināšanas apsardzes darbības jomā, kā arī neveidotu nelietderīgu administratīvo slogu valsts pārvaldei. Izstrādāt jaunus un grozīt spēkā esošos normatīvos aktus sistēmas iedzīvināšanai praksē.

Steidzami veicamie uzdevumi līdz 2015.gada 1.decembrim, ņemot vērā esošo situāciju, kad nav neviena normatīvā dokumenta, kas noteiku profesionālās pilnveides izglītības programmas apjomu, saturu kuru īstenojot sagatavo apsardzes darbiniekus, līdz 2017.gada 1.jūlijam un apsardzes darbam nepieciešamo izglītību var apgūt izglītības programmas, kuru saturis neatbilst apsardzes darbības kvalifikācijas pārbaudījuma saturam:

1)balstoties uz “Profesionālas izglītības likuma” normām un atzinuma rekomendācijām, nozari pārstāvošām nevalstiskajām organizācijām sadarbībā ar Valsts policiju izstrādāt profesionālās pilnveides programmas “Apsardzes darbs” paraugprogrammu;

- 2)nozares nevalstiskajām organizācijām sadarbībā ar Valsts policiju izstrādāt apsardzes darbības kvalifikācijas pārbaudījuma jautājumus atbilstoši izstrādātās profesionālās pilnveides paraugprogrammas saturam un spēkā esošo profesiju standarta saturam;
- 3)veikt izmaiņas MK 2014.gada 2.decembra noteikumi Nr.742—“Apsardzes sertifikātu izsniegšanas noteikumi”, izslēdzot no tiem normas, kas nosaka kvalifikācijas pārbaudījumā personām kārtot praktisko iemaņu pārbaudi;
- 4) veikt izmaiņas MK 2014.gada 2.decembra noteikumi Nr.742—“Apsardzes sertifikātu izsniegšanas noteikumi”, izslēdzot no tiem normas, kas nosaka atkātotu pārbaudījuma kārtošanu personām, kuras vēlās pagarināt apsardzes sertifikāta derīguma termiņu.

“Latvijas drošības biznesa asociācijas” prezidents

J.Zeps

